

Základní tendence

- Hrubý domácí produkt (HDP), očištěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy, vzrostl v 1. čtvrtletí 2010 meziročně reálně o 1,1 %. Ze srovnatelné časové řady vyplývá, že dno výkonnosti ekonomiky bylo ve 2. čtvrtletí 2009 a počínaje loňským třetím čtvrtletím HDP mezičtvrtletně pravidelně o 0,5 % roste. V běžných cenách ovšem HDP meziročně poklesl v důsledku snížení úhrnné cenové hladiny. Hrubý domácí důchod v 1. čtvrtletí 2010 stagnoval v důsledku nepříznivých směnných relací.
- Na nabídkové straně se o zvýšení hrubé přidané hodnoty zasloužil zejména zpracovatelský průmysl, zvláště zotavení výroby dopravních prostředků. Na výdajové straně byl zaznamenán značně rozdílný vývoj. Výdaje na konečnou spotřebu mírně rostly, přičemž celý příspěvek generoval sektor vlády. Tvorba hrubého kapitálu se dále meziročně reálně snížila, přičemž její pokles byl zmírněn růstem zásob. Naopak zásadním způsobem ke zvýšení HDP přispělo meziroční zvýšení aktivního salda zahraničního obchodu zbožím a službami. Míra úspor převýšila míru investic, takže domácí úspory stačily k financování investic.
- Průmyslová produkce významně vzrostla, byť to bylo dáno i nízkou základnou minulého roku. Zároveň vzrostly tržby a především nové zakázky. Naproti tomu stavebnictví se nacházelo ve významném útlumu, i když částečně to bylo ovlivněno dlouhou zimou. Tržby v maloobchodě a ve službách dále klesly, ale tempo poklesu se proti předchozím čtvrtletím zpomalilo.
- Ceny výrobců, zejména ceny zemědělských výrobců, klesly - s výjimkou cen stavebních prací. Hladina spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2010 meziročně vzrostla o 0,7 %, na což mělo vliv hlavně zvýšení nepřímých daní s dopadem zejména na ceny dopravy, tabáku a alkoholických nápojů. V úhrnu ceny zboží klesly a ceny služeb rostly. Hladina spotřebitelských cen ve státech EU 27 však rostla rychleji než v ČR, což se posléze odrazilo v indexu reálného efektivního kurzu CZK. V 1. čtvrtletí 2010 při zbožových operacích meziročně klesly ceny vývozu víc než ceny dovozu, takže směnné relace byly negativní, což negativně ovlivnilo i HDP. Přitom směnné relace „očištěné“ o kurzové vlivy byly nepříznivější než směnné relace neočištěné.
- Obchodní bilance posílila vlivem oživení zahraniční poptávky po českém zboží a pomalejšího oživení v ČR při – již zmíněném - nepříznivém vlivu směnných relací. Přitom bilance služeb se dostala do deficitu. Přebytek běžného účtu se tak snížil a nepokryl deficit finančního účtu platební bilance. Příliv přímých investic byl nejvyšší od roku 1993, stejně jako české investice v zahraničí.
- Na trhu práce se v 1. čtvrtletí 2010 příznivé změny neobjevily, naopak počet nezaměstnaných se zvýšil více než v posledním čtvrtletí minulého roku. Také se opět zvýšil podíl nezaměstnaných déle než rok. Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla 8,2 %, míra registrované nezaměstnanosti 9,8 %. Mírně však vzrostl počet volných pracovních míst. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda se zvýšila nejméně od roku 2000. Postupně se však vyčerpávají strukturální vlivy, které v loňském roce ovlivnily indexy růstu průměrné mzdy.
- Tempo růstu zásoby peněz v české ekonomice oslabilo meziročně na nejnižší úroveň od roku 2003. Počínající mírné oživení ekonomiky probíhalo paradoxně na pozadí velmi mírné úvěrové restrikce, bereme-li v úvahu jen půjčky domácnostem a firmám, takže objem domácích úvěrů rostl díky prudkému zvýšení čistého úvěru vládě. Objem vkladů se snížil, přičemž od vzniku ČR došlo k takovémuto jevu pouze ve srovnatelném období roku 2003. Marže bank meziročně dále stouply, mezičtvrtletně však klesly.
- Státní rozpočet skončil v závěru prvního čtvrtletí rekordním deficitem ve výši 45,9 mld. Kč, což odpovídá 5,3 % HDP. Na vykázaný pokles příjmů rozpočtu měl však vliv i administrativní zásah (převod peněz z rezervních fondů ministerstev do rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa). Zatímco v roce 2009 tato operace výsledek státních financí vylepšila, v prvním čtvrtletí 2010 ho naopak zhoršila. Sociální výdaje rostly podstatně pomaleji než celkové výdaje rozpočtu. Státní dluh ke konci března 2010 vzrostl na 1,217 bil. Kč.